

Kunnanhallitus

Aika 06.09.2021 klo 17:00 - 19:07, tauko klo 17:40 – 17:50

Paikka Tuusniemen kunnanvirasto, valtuustosali

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
§ 192	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 193	Pöytäkirjan tarkastajien valinta	5
§ 194	Kunnanjohtajan katsaus	6
§ 195	Tuusniemen kunnan osavuosikatsaus 1.1. - 30.6.2021	7
§ 196	Lisämääräraha vuoden 2021 talousarvion investointiosaan Pajulahden asemakaava-alueen kunnallistekniikan rakentamiseen	9
§ 197	Lausunto Vaalijalan kuntayhtymän kehysuunnitelmasta 2022 - 2024	11
§ 198	Lausunto Itä-Suomen aluehallintovirastolle 4.11.2020 päivätyn kunnalliskantelun johdosta	16
§ 199	Lausunto Itä-Suomen aluehallintovirastolle 14.2.2021 tehdyn kunnalliskantelun johdosta	18
§ 200	Valtuustoaloite/ Osallistuva budjetointi	20
§ 201	Valtuustoaloite/ Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen	22
§ 202	Valtuustoaloite/ Talusseminaarin järjestäminen	24
§ 203	Ilmoitusasiat, kh	25

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Smolander Heikki Holopainen Tenho Pitkänen Juha Jäntti Eevariitta Koistinen Minna Riekkinen Irma Räsänen Heimo Martikainen Pekka Kähkönen Martti Kiviluoma Timo Hartojoki Sirpa Valta Tuija	Puheenjohtaja 1. varapuheenjohtaja 2. varapuheenjohtaja Jäsen Jäsen Jäsen Jäsen Kunnanvaltuuston 1. varapuheenjohtaja Kunnanvaltuuston 2. varapuheenjohtaja kunnanjohtaja pöytäkirjanpitäjä/hallintojohtaja Tuusniemen Teollisuus Oy:n toimitusjohtaja	Klo 17:00-17:40
Poissa	Toivanen Jarkko	Kunnanvaltuuston puheenjohtaja	

Kokouksen alussa Tuusniemen Teollisuus Oy:n toimitusjohtaja Tuija Valta selosti yhtiön ajankohtaisia asioita.

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Minna Koistinen ja Juha Pitkänen.

Pöytäkirjan allekirjoitus ja varmennus

Puheenjohtaja Heikki Smolander

Pöytäkirjanpitäjä Sirpa Hartojoki

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi. Pöytäkirjan käsittelylehdet on samalla varustettu nimikirjaimillamme.

Tarkastusaika

Tuusniemi 8.9.2021 klo 14 alkaen

Allekirjoitukset

Minna Koistinen

Juha Pitkänen

PÖYTÄKIRJA ON PIDETTY YLEISESTI NÄHTÄVÄNÄ

Tarkastettu pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä kunnan verkkosivuilla
www.tuusniemi.fi 13.09.2021

Virka-asema

Allekirjoitus

Arkistosihtööri

Maija-Liisa Itkonen

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

KH 06.09.2021 § 192

Päätösehdotus	Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.
Päätös	Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

KH 06.09.2021 § 193

Tarkastusvuorossa ovat Minna Koistinen ja Juha Pitkänen.

Valmistelija   Hallintojohtaja Sirpa Hartojoki, puh. 044 7209 036

Päätösehdotus   Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Minna Koistinen ja Juha Pitkänen.

Päätös   Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Minna Koistinen ja Juha Pitkänen.

Kunnanjohtajan katsaus

KH 06.09.2021 § 194

Kunnanjohtaja esittelee ajankohtaisia asioita.

Valmistelija Timo Kiviluoma p. 044 7209 047

Kj:n päätösehdotus Kunnanhallitus merkitsee ajankohtaiset asiat tietoonsa saatetuiksi.

Päätös Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Tuusniemen kunnan osavuositarkastus 1.1. - 30.6.2021

KH 06.09.2021 § 195
311/02.02.02/2021

Tuusniemen kunnan talouden toteutumisesta raportoidaan kunnanhallitukselle säännöllisesti. Ajalta 1.1. – 30.6.2021 laadittu osavuositarkastus sisältää kokonaistoiminnan ja -talouden tarkastelun, tulotaskelman toteumavertailun ja analysoinnin, rahoituslaskelman, keskeiset tunnusluvut, konsernitarkastelun ja talousarvion toteumat toimialoittain sekä laskennallisen ennusteen tilikauden 2021 tuloksesta.

Vuoden 2021 talousarvio on – 600 903 € alijäämäinen, joten 30.6. tilanteen mukainen alijäämä saisi tähän nähden olla enintään – 300 451,50 €. Talousarvion toteutuma ensimmäiseltä kuudelta kuukaudelta on – 837 933 €. Talousarvion toteumaa tulee korjaamaan tilinpäätöksessä 111 116 euron suuruinen poistoeron muutos, mikä on otettu huomioon osavuositarkastuksessa talousarvion osalta, mutta ei talouden toteumassa. Vuotta aikaisemmin puolen vuoden alijäämä oli – 524 197 €.

Toimintatuottoja oli kesäkuun loppuun mennessä kertynyt 2 721 667 € eli 50,8 % koko vuoden talousarviossa arvioiduista toimintatuotoista (5 356 689 €). Terveyskeskuksen vuodeosaston kuopiolaisten asiakaskäiden käyttö tuloutuu vasta tilinpäätösvaiheessa. Hammaslääkäri-palvelujen koronasulku on pienentänyt toimintatuottoja. Tonttien myynneistä on saatu myyntituottoja lähes 96 000 €.

Toimintakulut ovat olleet hieman suuremmat kuin koko vuoden talousarviossa. Kesäkuun loppuun mennessä toimintakulut olivat 12 765 056 € eli 53,2 % koko vuoden talousarviosta (24 005 605 €). Keskeiset menoylitysten aiheuttajat ovat erikoissairaanhoidon suoritehintojen voimakas kasvu sekä sosiaalitoimessa lastensuojelumenojen voimakkaan kasvun jatkuminen.

Verotuloiksi koko vuoden talousarviossa arvioitiin 8 699 840 euroa. Kesäkuun loppuun mennessä niistä oli kertynyt noin 52,5 %. Verotulot ovat olleet tänä vuonna 573 643 euroa enemmän kuin vastaavana ajankohtana viime vuonna. Kunnallisverot sekä kiinteistö- ja yhteisö-verotulot ovat kertyneet tässä vaiheessa edellisvuoden kesäkuuta suurempina.

Valtionosuuksia on 30.6. mennessä kertynyt 5 069 733 euroa eli 49,8 % koko vuoden talousarviosta, 10 182 570 eurosta. Verrattaessa vastaavan ajankohdan 2020 valtionosuuskertymään, on valtionosuuksia kertynyt 82 861 euroa enemmän.

Sosiaalitoimessa on selkeitä talousarvion ylityspaineita etenkin lastensuojelumenojen osalta. Erikoissairaanhoidon menokehitys loppuvuoden aikana on arvaamaton. Mikäli menokehitys on alkuvuotta

vastaava, tulee siitä yksistään noin miljoonan ylitys kunnan talousarvioon. Tämän hetken varovainen arvio on, että vuoden 2021 tilinpäätöksessä menot ylittävät talousarvion noin 600 000 euroa. Toimintatuotot näyttävät tämänhetkisen arvion mukaan toteutuvan talousarvion mukaisina. Valtionosuuksien ennakoidaan toteutuvan talousarvion suuruisina ja verotulot noin 100 000 euroa talousarviota suurempina. Tilikauden 2021 alijäämän ennakoidaan olevan yli miljoona euroa.

Vuoden 2022 talousarvion ja seuraavien vuosien taloussuunnitelmia valmisteltaessa on arvioitava, onko talouden tasapainottamis-toimenpiteissä onnistuttu ja päätettävä tulevista toimenpiteistä.

Valmistelija	Hallintojohtaja Sirpa Hartojoki, puh. 044 7209 036
Kj:n päätösehdotus	Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi saaduksi liitteenä olevan osavuosisikatsauksen ja esittää sen edelleen kunnanvaltuustolle tiedoksi saatettavaksi.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.
Liitteet	Liite[1] Osavuosisikatsaus 1-6_2021

Lisämääräraha vuoden 2021 talousarvion investointiosaan Pajulahden asemakaava-alueen kunnallistekniikan rakentamiseen

Tekn.ltk 25.08.2021 § 58

Pajulahden asemakaava on valmistunut ja se on hyväksytty valtuustossa. Kaavan vahvistamisen jälkeen alueelle tulee rakentaa kunnallistekniikka myynnissä oleville tonteille. Asemakaava-alueen kunnallistekniikan rakentaminen on kunnan vastuulla. Se pitää sisällään mm. vesi- ja viemäriinjat sekä alueen tiestön (sis. jalankulkutien pysäkillä).

Alueelle on jo myönnetty rakennuslupa ja rakennustyöt ovat jo käynnissä, joten kunnallistekniikalle on tarvetta.

Kunnallistekniikan rakentamisen suunnittelu on valmis ja rakennusurakka on kilpailutettu kesän aikana. Suunnittelun yhteydessä alustavissa laskelmissa määrärahasi arvioitiin 110 000 euroa.

Kunnanvaltuusto on myöntänyt kokouksessaan (24.5.2021 § 24) 110 000 euron lisämäärärahan vuoden 2021 talousarvion investointiosaan.

Urakan kilpailutuksen jälkeen kävi ilmi, että edullisimman tarjouksen hinta on 163.650,00 euroa, alv 0 %. Tarjouksia saatiin kaikkiaan 6 kpl kalleimman ollessa 223.500,00 euroa, alv 0 %.

Jo aiemmin myönnetystä määrarahasta on menossa maksuun suunnittelukustannuksia, maaperätutkimuksia sekä maastomittauksia. Lisämäärärahan tarve urakan toteuttamista varten on 75.000 euroa. Näin Pajulahden asemakaava-alueen kunnallistekniikan rakentamisen investointi olisi yhteensä 185.000 euroa.

Urakoitsijan valinta tehdään ehdollisena puutteellisen määrärahan takia.

Valmistelija Tekninen johtaja Paula Rissanen, puh. 040 820 6928

Päätösehdotus Lautakunta päättää hyväksyä lisämäärärahaesityksen 75.000 euroa ja esittää sen edelleen kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kj:n päätösehdotus	Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se myöntää 75 000 euron lisämäärärahan vuoden 2021 talousarvion investointiosaan Pajulahden asemakaava-alueen kunnallistekniikan rakentamiseen. Lisämääräraha katetaan kunnan kassavaroilla.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Lausunto Vaalijalan kuntayhtymän kehysuunnitelmasta 2022 - 2024

KH 06.09.2021 § 197
313/05.21.00/2021

Vaalijalan kuntayhtymä on pyytänyt kuntayhtymältä sekä jäsenkunniltaan lausuntoa kuntayhtymän kehysuunnitelmasta vuosille 2021 – 2024. Lausuntoa pyydetään 6.9.2021 mennessä. Vaalijalan yhtymäkokous on hyväksynyt kehysuunnitelman 16.6.2021.

Vaalijalan kehysuunnitelma vuosille 2022–2024 on hyväksytty ennen kuin eduskunta 23.6.2021 hyväksyi esityksen hyvinvointialueiden perustamisesta sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisen uudistamisesta 1.1.2023 alkaen. Suomeen muodostetaan 21 hyvinvointialuetta, joille siirtyvät kuntien ja kuntayhtymien vastuulla nykyisin olevat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävät. Sairaanhoidon ja erityishuoltopiirien toiminta siirtyy hyvinvointialueille.

Kehysuunnitelmassa Vaalijalan neljä päätavoitetta sote-uudistuksessa ovat:

1. Vaalijalan palvelutoiminta pysyy yhtenä kokonaisuutena, johon kuuluvat kaikki kuntoutuspalvelut ja avohuollon palvelut kaikissa maakunnissa.
2. Vaalijala on valtakunnallinen julkinen palveluntuottaja, jonka palveluista suurin osa kohdistuu Keski- ja Itä-Suomen yhteistyöalueelle.
3. Vaalijala on toimintakykyinen ja kehittyvä erityispalvelujen tuottaja, jonka organisaatiomuoto on hyvinvointiyhtymä.
4. Sateenkaaren erityiskoulun ylläpito jatkuu osana Vaalijalan toimintaa.

Syksyn 2021 kuntakokouksen pääaiheet ovat Vaalijalan palvelujen asemoituminen tulevassa soteuudistuksessa, valtakunnallinen palvelutoiminta ja Sateenkaaren koulun tulevaisuus.

Tuusniemen kunnanhallitus esittää lausuntonaan Vaalijalan kuntayhtymän kehysuunnitelmasta seuraavaa:

Kehysuunnitelmassa on tuotu hyvin esille uudistuva lainsäädäntö, jonka aikataulusta ei ole selkeyttä. Keskeisimpänä palvelutuotantoon vaikuttavana asiana on vammaispalvelulain ja kehitysvammalain yhdistäminen erityislaiksi, jonka on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2023 alussa.

Kehysuunnitelmassa hyvinvointialueiden käynnistyttyä vuoden 2023 alusta ei luonnollisesti ole laajasti huomioitu, miten kuntayhtymän palvelutuotanto muuttuu eri alueilla, mitä palveluita se tuottaa edelleen ja mitä palveluita Vaalijalan kuntayhtymä esittää siirrettäväksi hyvinvointialueen omaan tuotantoon. Mahdolliset palvelurakenteeseen ja palvelutuotantoon tulevat muutokset sisältyvät hyvinvointialueiden yhteistyösopimuksiin.

Suunnitelmassa palvelutuotanto on kuvattu lähes nykyisen palvelutuotannon mukaisena. Tulevaisuuden palvelurakenteen tavoitteina Vaalijalalla on vastata vaativimpiin asiakastarpeisiin myös avopalveluissa, siirtää asiakkaiden tilanteen arviointia asiakkaan omaan toimintaympäristöön ja lisätä perhekeskeisen työn osuutta sekä varhaista vaikuttamista. Laitos- ja avopalvelujen jaon merkityksen muuttuessa sen voisi korvata palvelujen vaativuuden tasomäärittely. Liikkuviissa kuntoutuspalveluissa konsultoiva työote on keskeistä.

Vammaisten henkilöiden ensisijainen palvelutarpeen arviointi ja siihen liittyvät palvelu- ja kuntoutussuunnitelmat tehdään tulevaisuudessa hyvinvointialueen omana palveluna konsultoiden monialaista maakunnallista vammaispalvelukeskusta, jota Posote20 esivalmistelutyössä sen vammaispalvelukeskus-alatyöryhmä esitti keväällä 2021. Vammaispalvelutyöryhmän loppuraportissa todetaan, että maakunnallisesti vammaisten palvelut edellyttävät vammaispalvelukeskuksessa toimivaa maakunnallista, monialaista, erityispalveluyksikköä, jonka asiakkaina ovat monivammaiset, kehitysvammaiset, kehitysvammapsykiatriset, neuropsykiatriset, autismikirjoon kuuluvat asiakkaat sekä erityistä tukea tarvitsevat lapset ja nuoret. Erityisyksikkö tekee moniammatillisia palvelutarpeen arviointeja, kuntoutus- ja asiakassuunnitelmia sekä konsultoi seudullisia palveluita jalkautuen tarvittaessa asiakkaan toimintaympäristöön. Yksikössä tulee olla kehitysvammalääketieteen ja psykologian palvelut. Työ edellyttää integroitumista kuntoutus- ja terapiapalveluiden sekä vammaispalvelujen sosiaalityön kanssa. Yksikön palvelua tuotetaan myös liikkuvina ja etäpalveluina.

Lisäksi vammaispalvelutyöryhmä ehdotti maakunnallista lasten ja nuorten kuntoutusyksikköä. Yksikön asiakkaina tulisivat olemaan alle 21-vuotiaat lapset ja nuoret, joilla on vammaisuuden ja muun erityisen tarpeen lisäksi psyykkisen, psykiatrisen ja neuropsykiatrisen hoidon, tuen ja erityisopetuksen tarvetta. Pohjois-Savossa toimiva yksikkö mahdollistaisi lapsen ja perheen yhteyden säilyttämisen. Palveluiden järjestäminen on välttämätöntä lasten hoitotakuun toteuttamiseksi. Vaalijalan kuntayhtymän tulee huomioida palvelutoiminnan suunnitelmassaan vammaispalvelukeskus-alatyöryhmän esitykset.

Vaalijalan alustava suunnitelma palvelujen vaativuuden tasomäärittelystä voi olla tarkoituksenmukainen, mikäli määrittely kytketään palveluiden hinnoitteluun ja asiakkaan saamaan erityisosaamiseen ja yksilölliseen palveluaikaan. Kehitysvammaisille ja muille vammaisille henkilöille tarkoitettujen palvelujen järjestämisvastuun keskittäminen hyvinvointialueille mahdollistaa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden sekä erityistason palveluiden integraation. Näin monialaisten palvelujen tarpeessa olevat vammaiset henkilöt saavat palvelunsa yhdestä toimipisteestä. Kun kehitysvammaisten erityishuollon, vammaispalvelulain sekä sosiaali- ja terveydenhuollon yleislakien mukaisten palveluiden järjestämisvastuu on samalla taholla, palvelutarvetta arvioitaessa ja palveluja myönnettäessä voidaan paremmin ottaa huomioon vammaispalvelulaista ja kehitysvammalaista ilmenevä yleisten sosiaali- ja terveystalouden ensisijaisuuden periaate, joka heijastaa yleisempää sosiaali- ja

terveydenhuollon normaalisuusperiaatetta.

Kehyssuunnitelmassa otetaan kantaa erityishuoltopiirien siirtämisestä varoineen ja velkoineen sekä sitoumuksineen hyvinvointialueille. Kehyssuunnitelmassa todetaan tämän olevan pääsääntö ja hyvinvointialueet voivat sopia varojen, velkojen ja sitoumusten jakamisesta myös toisin. Kunnat eivät päätä hyvinvointialueiden tehtävistä eivätkä hyvinvointialueiden välisestä yhteistyöstä. Merkille pantavaa on kuitenkin Vaalijalan esille nostama huoli vammaisten henkilöiden oikeuksien turvaamisesta hyvinvointialueille siirtymisen yhteydessä.

Vastaukset lausuntopyynnön erilliskysymyksiin

1. Millaisia valtakunnallisia sosiaali- ja terveystalvuuja Keski- ja Itä-Suomen yhteis-työalueella (nykyinen KYS erva) voitaisiin tulevaisuudessa tuottaa?

Kehyssuunnitelmassa Vaalijalan kuntayhtymä nimeää tulevaisuudessa sen Osaamis- ja tukikeskuksen valtakunnalliseksi palvelujen tuottajaksi. Kokonaisuuteen sisältyvät Nenonpellon yksiköt, kuntou-tuspalvelut, asumispalvelut sekä tahdosta riippumaton hoito ja kuntoutus. Nenonpellon yksiköissä tuotetaan määräaikaisena kuntoutuksena erityisryhmien psykososiaalista kuntoutusta, autismi-osaamista sekä monivammaisten kehitysvammaisten opetusta ja kuntoutusta. Palvelulla tuetaan kodeissa ja avoyksiköissä tehtävää työtä. Sateenkaaren peruskoulun erityisopetus sekä toisen asteen valmentava opetus ovat osa kokonaisuutta. Kuntoutus-palvelut nähdään valtakunnallisena toimintana, jonka laajuuden määrittävät asiakkaiden ja maakuntien tarpeet ja kysyntä.

Sote-järjestämislain 36 §:n 3 momentin 6 kohdan mukaan samaan yhteistyöalueeseen kuuluvien hyvinvointialueiden yhteistyösopimuksessa on sovittava hyvinvointialueiden työnjaosta, yhteistyöstä ja yhteensovit-tamisesta sellaisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämi- sessä ja tuottamisessa, jotka harvoin tarvittavina tai erityisen vaativina edellyttävät toistettavuutta tai laaja-alaista erityisosaamista riittävän taidon ja osaamisen saavuttamiseksi ja sen ylläpitämiseksi tai merkittäviä investointeja laitteistoihin, välineisiin tai toimitiloihin.

Kehyssuunnitelmassa todetaan, että Vaalijalan kuntayhtymän valtakunnallisten erityispalvelujen tuottamista koskevat sopimukset niiden ulkopuolisten kuntien ja muiden erityishuoltopiirien kuntayhtymien kanssa siirtyvät hyvinvointialueille voimaanpanolain omaisuussiirtosääntelyn perusteella. Hyvinvointialue voi järjestää ja tuottaa palveluja toisen hyvinvointialueen alueella vain, jos se toimii yhteistyössä tai -toiminnassa kyseisen hyvinvointialueen kanssa.

Tuusniemen kunnan mielestä Pohjois-Savon hyvinvointialueella sosiaali- ja terveydenhuolto on suunniteltava ja toteutettava sisällöltään, laajuudeltaan

ja laadultaan sellaisena kuin asiakkaiden tarve hyvinvointialueella edellyttää. Palvelut on toteutettava yhdenvertaisesti, yhteen sovitettuina palvelukokonaisuuksina sekä hyvinvointialueen väestön tarpeet huomioon ottaen, lähellä asiakkaita. Vaalijalan palveluiden käyttöön tulee vaikuttamaan myös maantieteellinen etäisyys sekä esimerkiksi etäpalveluiden mahdollisuus.

Hyvinvointialueiden yhteistoimintana järjestettäviä palveluja voisivat olla kehitysvammapsykiatrisen hoidon, rikosseuraamusten piiriin joutuneiden kehitysvammaisten ja FASD-oireyhtymästä kärsivien lasten sekä erityisen vaikeasti kehitysvammaisten lasten tutkimus ja hoito.

2. Millä tavalla vahvistetaan kuntien peruspalvelujen ja Vaalijalan erityispalvelujen välistä yhteistyötä ja lisätään ennaltaehkäisevien palvelujen käyttöä?

Tuusniemen kunta katsoo, että hyvinvointialueet vastaavat sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalveluiden järjestämistä toiminta-alueellaan. Vaalijalan yhteistyö määrittyy tulevissa sopimuksissa. Ennalta ehkäiseviä palveluista vastaavat myös kunnat. Koulutoimi ja varhaiskasvatus ovat olennainen peruspalvelu myös vammaisille lapsille ja nuorille. Vaalijalan osaamista tulee hyödyntää myös tulevaisuudessa opetuksen tukea suunniteltaessa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen myötä ja Vaalijalan toiminnan siirtyessä hyvinvointialueille peruspalvelujen ja Vaalijalan erityispalvelujen vahvistamiseen ja ennaltaehkäisevien palvelujen käytön lisäämiseen liittyvät kysymykset tulee käsitellä hyvinvointialueilla.

Tuusniemen kunta pitää tärkeänä, että hyvinvointialueelle siirryttäessä palveluja kehitetään ja sovitetaan yhteen katkeamattomiksi palveluketjuiksi ja kokonaisuuksiksi ja että siirtymävaiheessa asiakkaat eivät jää ilman heille kuuluvia palveluja.

3. Vaalijalan Sateenkaaren kouluun on oppilasjono, joka ylittää koulun kapasiteetin. Mitä Vaalijala voisi tehdä kuntien koulujen tukemiseksi, jotta opetus siellä onnistuisi?

STM:n tekemän selvityksen (STM raportteja ja muistioita 42/2018) mukaan suurin osa erityishuoltopiireistä on siirtämässä kouluja osaksi kuntien perusopetusta. Selvityshenkilöiden ehdotuksena on, että perusopetus järjestetään lähikouluperiaatteella. Lapsen siirtyminen pois kotoa Nenonpellon yksikköön opetuksen järjestämisen vuoksi on pitkävaikutteinen ratkaisu ja edellyttää usein muun muassa vaativien asumispalvelujen, kuljetuspalvelujen ja erilaisten tukipalvelujen järjestämistä, joilla on myös kustannuksia lisäävä vaikutus. Tuusniemen kunnan mielestä lapsen koulunkäynti tulee turvata ensisijaisesti lähikouluperiaatteella.

Esitettyyn kysymykseen liittyen kuntia kiinnostaa, millä tavalla Vaalijala on reagoinut STM:n selvityksen mukaiseen ehdotukseen perusopetuksen

järjestämisestä lähiopetuksena ja millaista yhteistyötä Vaalijala esittää opetuksen järjestämiseksi lähiopetuksena?

Yhteenvetona vammaisten henkilöiden palvelujen järjestämisestä sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen yhteydessä Tuusniemen kunta pitää hyvänä sitä, että laajemmalle väestöpohjalle kootut sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut mahdollistavat nykyistä paremmin erilaisten erityispalvelujen, kuten kehitysvammaisten erityishuolto- ja muut vammaispalvelut, yhdenvertaisen saatavuuden sekä kehittämistyön. Uudistamisessa tulee turvata riittävät resurssit ja vahva valvonta. Keskeistä on asiakkaiden todellisen yhdenvertaisuuden, oikeuksien ja turvallisuuden toteutuminen.

Valmistelija

Sosiaalijohtaja Eija Suorsa, puh. 044 7209 049

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää antaa Vaalijalan kuntayhtymälle selostusosassa olevan lausunnon Vaalijalan kehysuunnitelmasta vuosille 2022–2024.

Päätös
Liitteet

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Liite[2]

Lausuntopyyntö_Vaalijalan_kehysuunnitelmasta_2022-2024

Lausunto Itä-Suomen aluehallintovirastolle 4.11.2020 päivätyn kunnalliskantelun johdosta

KH 06.09.2021 § 198
309/03.04/2021

Itä-Suomen aluehallintovirastoon on saapunut 9.11.2020 nimetön kantelu, joka on päivätty 4.11.2020. Kantelussa pyydetään aluehallintovirastoa selvittämään Tuusniemen kunnan teknisen toimen käytännön hylättyjen autojes suhteen. Kantelussa väitetään muun muassa, että tekninen toimi toimii huolimattomasti siten, että hylätyistä autoista on valutettu öljyä ja nesteitä maahan.

Itä-Suomen aluehallintovirasto pyytää selvityspyynnöllään 31.8.2021 mennessä kunnanhallitusta hankkimaan selvityksensä asiasta tekniseltä toimelta ja antamaan asiasta lausuntonsa. Selvityspyynnön määräaikaan on saatu pyynnöstä lisäaikaa 30.9.2021 saakka.

Tekninen johtaja on antanut teknisen toimen selvityksen asiasta. Selvityksestä ilmenee muun muassa, etteivät kyseessä olevat romuajoneuvot ole kunnan siirtämiä, vaan siirrot on tehnyt Ely-keskus. Ajoneuvojen siirtoajankohdasta ei ole ilmoitettu kuntaan, joten kunnasta ei ole voitu olla avaamassa romuajoneuvoille tarkoitetun alueen lukollista porttia ja siitä syystä siirtäjä on jättänyt romuajoneuvot niille tarkoitetun aidatun alueen ulkopuolelle.

Edelleen teknisen toimen antamassa selvityksessä todetaan, ettei kyseisistä romuajoneuvoista ole laskettu nesteitä eikä öljyä maahan. Sen sijaan ilkeiden tekijät ovat rikkoneet kyseisten ajoneuvojen ikkunoita.

Kyseiset romuajoneuvot ovat selvityksen mukaan siirtyneet kunnan omaisuudeksi, koska niiden edelliset omistajat eivät ole niitä noutaneet määräaikaan mennessä kehotuksesta huolimatta. Ajoneuvoja ei voitu toimittaa virallisen kierrätysjärjestelmän mukaiseen vastaanottopisteeseen vielä talvella esteenä olevien suurten lumipenkköjen vuoksi.

Valmistelija	Kunnanjohtaja Timo Kiviluoma, puh. 044 7209047
Kj:n päätösehdotus	Kunnanhallitus ilmoittaa asiassa lausuntonaan, että ottaen huomioon väitteiden tasolla oleva nimetön kantelu sekä muu asiassa esitetty selvitys, Itä-Suomen aluehallintoviraston tulisi hylätä kunnalliskantelu perusteettomana.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.
Liitteet	Liite[3] Kantelu_ISAVI_8128_2020 Liite[4] Selvityspyyntö ISAVI_8128_2020_Tuusniemen kunta

Liite[5]
Liite[6]

Vastine 4.11.2020 kanteluun
Ajoneuvojen siirtopäätökset

Lausunto Itä-Suomen aluehallintovirastolle 14.2.2021 tehdyn kunnalliskantelun johdosta

KH 06.09.2021 § 199
310/03.04/2021

Nimetön kantelija on tehnyt Itä-Suomen aluehallintovirastolle 14.2.2021 päivätyn kantelun, jossa tämä kantelee Tuusniemen kunnasta ja sen tekninen johtaja Paula Rissasesta. Tarkempi kantelun sisältö ilmenee liitteenä olevista asiakirjoista.

Itä-Suomen aluehallintovirasto pyytää kanteluasian tutkimiseksi Tuusniemen kunnanhallitusta hankkimaan selvityksen kunnan tekninen johtaja Paula Rissaselta ja tekniseltä lautakunnalta sekä antamaan niiden johdosta oman lausuntonsa.

Selvityksissä pyydetään *erityisesti* lausumaan seuraavista seikoista:

- Tuusniemen kunnan menettely hankintojen kilpailuttamisessa
- hankintamenettely liittyen keräävän ruohonleikkurin hankintaan ja päätöksenteko hankinnasta
- kantelijan väite tarjouspyynnön hyväksymisen/päätöksen laittomuudesta
- selvitys kantelukirjelmän kohdassa asia 2. yksilöidyistä hankinnoista. Mikäli ne on toteutettu hankintajärjestelyn kautta, selvitys hankintajärjestelystä.

Selvityksiin pyydetään liittämään asian ratkaisemisen kannalta merkitykselliset asiakirjat sekä:

- Tuusniemen kunnan hankintaohje
- muihin kantelijan kohdassa asia 2. yksilöimiin hankintoihin liittyvät mahdolliset viranhaltijapäätökset.

Selvitykset ja lausunto pyydetään toimittamaan aluehallintovirastolle 30.9.2021 mennessä.

Kunnan tekninen johtaja on antanut vastineensa 20.8.2021 ja tekninen lautakunta 25.8.2021. Tekninen lautakunta on hyväksynyt teknisen johtajan vastineen ja päättänyt esittää sen vastineenaan aluehallintovirastolle.

Teknisen johtajan antamassa selvityksessä (vastine) selvitetään siitä tarkemmin ilmenevällä tavalla ruohonleikkurin hankintaa, kunnan hankintaohjeen sisältöä, sekä kantelussa mainitun teknisen lautakunnan kokouksen laillisuutta. Vastineessa myös todetaan, ettei ruuvien, muttereiden, puutavaran yms hankintoja ole ollut tarkoituksenmukaista kilpailuttaa niiden vaihtelevan menekin vuoksi. Teknisen johtajan vastineessa myös kiistetään, että kunnanvirastolla olisi yleinen käytäntö jättää hankinnat kilpailumatta.

Valmistelija	Kunnanjohtaja Timo Kiviluoma, puh 044 7209047														
Kj:n päätösehdotus	Asiassa saadun selvityksen perusteella kunnanhallitus päättää esittää lausuntonaan, että Itä-Suomen aluehallintovirasto hylkää kyseisen kunnalliskantelun perusteettomana.														
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.														
Liitteet	<table><tr><td>Liite[7]</td><td>Kantelu_ISAVI_1566_2021</td></tr><tr><td>Liite[8]</td><td>Selvitys- ja lausuntopyyntö ISAVI_1566_2021</td></tr><tr><td>Liite[9]</td><td>Vastine Itä-Suomen aluehallintoviraston selvityspyyntöön 14.2.2021 päiväystä kunnalliskantelusta</td></tr><tr><td>Liite[10]</td><td>Tuusniemen kunnan hankintaohjeistus</td></tr><tr><td>Liite[11]</td><td>Tekla, pöytäkirjan ote §60</td></tr><tr><td>Liite[12]</td><td>Viranhaltijapäätös, ruohonleikkurin hankinta</td></tr><tr><td>Liite[13]</td><td>Teklan hankintapäätös ruohonleikkurista</td></tr></table>	Liite[7]	Kantelu_ISAVI_1566_2021	Liite[8]	Selvitys- ja lausuntopyyntö ISAVI_1566_2021	Liite[9]	Vastine Itä-Suomen aluehallintoviraston selvityspyyntöön 14.2.2021 päiväystä kunnalliskantelusta	Liite[10]	Tuusniemen kunnan hankintaohjeistus	Liite[11]	Tekla, pöytäkirjan ote §60	Liite[12]	Viranhaltijapäätös, ruohonleikkurin hankinta	Liite[13]	Teklan hankintapäätös ruohonleikkurista
Liite[7]	Kantelu_ISAVI_1566_2021														
Liite[8]	Selvitys- ja lausuntopyyntö ISAVI_1566_2021														
Liite[9]	Vastine Itä-Suomen aluehallintoviraston selvityspyyntöön 14.2.2021 päiväystä kunnalliskantelusta														
Liite[10]	Tuusniemen kunnan hankintaohjeistus														
Liite[11]	Tekla, pöytäkirjan ote §60														
Liite[12]	Viranhaltijapäätös, ruohonleikkurin hankinta														
Liite[13]	Teklan hankintapäätös ruohonleikkurista														

Valtuustoaloite/ Osallistuva budjetointi

KH 28.06.2021 § 144

Kunnanvaltuuston 7 jäsentä on jättänyt valtuuston kokouksessa 24.5.2021 valtuustoaloitteen osallistuvasta budjetoinnista.

”Tuusniemen kunta ottaa käyttöön osallistuvan budjetoinnin. Kuntaliiton verkkosivuilla osallistuvasta budjetoinnista sanotaan seuraavaa:
”Osallistuva budjetointi on toimintatapa, jossa asukkaat otetaan mukaan yhteisiä verovaroja koskevaan keskusteluun, suunnitteluun ja päätöksentekoon. Sen toteuttamiseen ei ole olemassa yhtä ainoaa oikeaa menetelmää, vaan sitä voidaan toteuttaa monin eri tavoin. (...) Alkuun osallistuva budjetointi tulee kohdistaa investointeihin. Vuosittain varataan 10 000 – 20 000 e investointimäärärahoja osallistuvan budjetoinnin varoiksi eli kuntalaisten ehdotusten pohjalta tehdään ko. määrärahan investoinnit. Investointiehdotukset käsitellään talousarvion laadinnan yhteydessä ja viranhaltijat tekevät niihin tarvittavat lisäselvitykset.”

Hallintosäännön 110 §:n mukaan valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Aloite on sitä enempää käsittelemättä lähetettävä kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Valmistelija	Hallintojohtaja Sirpa Hartojoki, puh. 044 7209 036
Kj:n päätösehdotus	Kunnanhallitus merkitsee aloitteen tietoonsa saatetuksi ja päättää lähettää sen valmisteltavaksi keskushallintoon.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

KH 06.09.2021 § 200
252/00.02.00/2021

Kuntalain 22 §:ssä säädetään kunnan asukkaiden ja palvelujen käyttäjien oikeudesta osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Kyseisessä kuntalain säännöksessä eritellään kuusi erilaista tapaa kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksista. Yksi näistä tavoista on aloitteen mukainen kuntalaisten mahdollistaminen osallistua kunnan talouden suunnitteluun.

Kuntalain 22 §:ssä mainituista eri vaihtoehdoista kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksien parantamisessa Tuusniemen kunnassa on käytössä kaksi: Järjestetään keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia, sekä selvitetään asukkaiden ja kunnassa säännönmukaisesti tai

pidempiaikaisesti asuvien tai oleskelevien palvelunkäyttäjien mielipiteitä. Molempia toimintamalleja on käytetty ainakin edellisellä valtuustokaudella ja parhaillaan on valmistelussa kuntastrategian päivittämiseen liittyvän kyselyn että paikkakunnan asukkaille suunnatun työpajan valmistelu. Näin kuntalaiset ja muut paikkakunnan asukkaat pääsevät ilmaisemaan näkemyksensä kunnan pitkäjänteisen toiminnan ja palvelujen kehittämisestä.

Kuntalaisten osallistaminen talousarvion laadintaprosessiin aidosti, edellyttää että kunnalla on mahdollisuus varata talousarvioon tähän tarkoitukseen tarvittava kohtuullinen määräraha. Ottaen huomioon kunnan heikon taloustilanteen, jossa on jo vuosien ajan etsitty pieniäkin säästöjä ja siitä huolimatta tilinpäätökset ovat selkeästi alijäämäisiä, tulisi kunnan käytettävissä olevat varat suunnata kunnan nykyisen palvelutason turvaamiseen. Sinänsä pienessä kunnassa kuntalaisilla on matala kynnyks ottaa asioissa yhteyttä kunnan poliittisiin päättäjiin sekä viranhaltijajohtoon näkemystensä ilmaisemiseksi.

Valmistelija	Kunnanjohtaja Timo Kiviluoma, puh. 044 7209047
Kj:n päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää, ettei valtuustoaloite anna aiheutta enempään ja antaa päätöksensä aloitevastauksena valtuustolle tiedoksi.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.
Liitteet	Liite[14] Valtuustoaloite osallistuva budjetointi

Valtuustoaloite/ Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen

KH 06.09.2021 § 201
305/00.02.00/2021

Kunnanvaltuuston 6 jäsentä on jättänyt valtuuston kokouksessa 16.8.2021 valtuustoaloitteen aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisestä 1. ja 2. vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien erityisopetukseen otetuille tai siirretyille oppilaille.

”Tuusniemen kunta on järjestänyt aiempina vuosina 1. ja 2. vuosiluokan tarvittaessa jopa vanhemmillekin aamu- ja iltapäivätoiminnan. Tänä syksynä on luovuttu aamupäivätoiminnan järjestämisestä. Moni pienen kouluisen huoltaja joutuu kohtuuttoman valinnan eteen, käydäkö täysipäiväisesti töissä ja huolehtia perheen toimeentulosta vai varmistaa pienen koululaisen turvallisuus.”

Hallintosäännön 110 §:n mukaan valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Aloite on sitä enempää käsittelemättä lähetettävä kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Koululaisten aamupäivätoiminta on aloitettu 23.8.2021. Toimintaa järjestetään esikoulun tiloissa. Maksu aamupäivä toiminnasta 70 e/kk. Sivistysjohtajan mukaan sivistyslautakunnan on syytä arvioida, millaisella lasten lukumäärällä aamupäiväkerhotoimintaa jatkossa järjestetään.

Valmistelija	Hallintojohtaja Sirpa Hartojoki, puh. 044 7209 036
Kj:n päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää, ettei aloitetta ole tarpeen lähettää kuluvan syksyn osalta valmisteltavaksi sivistystoimeen, koska aamupäivätoiminta on aloitettu 23.8.2021. Sivistyslautakunnan on linjattava, millaisella lasten lukumäärällä aamupäiväkerhotoimintaa jatkossa järjestetään. Aloitevastaus annetaan valtuustolle tiedoksi.
Käsittely	Keskustelun aikana Juha Pitkänen esitti, että aloite lähetetään valmisteltavaksi sivistyslautakuntaan. Minna Koistinen kannatti Pitkäsen esitystä. Keskustelun päätteeksi puheenjohtaja totesi, että kunnanhallitus hyväksyy yksimielisesti Juha Pitkäsen esityksen.
Päätös	Kunnanhallitus päätti lähettää aloitteen valmisteltavaksi sivistyslautakuntaan.

Pöytäkirja
Kunnanhallitus

Nro 19/2021
Julkinen

2
3

Liitteet

Liite[15]

Valtuustoaloite Pitkänen

Valtuustoaloite/ Talousseminaarin järjestäminen

KH 06.09.2021 § 202
312/00.02.00/2021

Kunnanvaltuuston 5 jäsentä on jättänyt valtuuston kokouksessa 16.8.2021 valtuustoaloitteen talousseminaarin järjestämisestä: ”Esitän Tuusniemen kunnanvaltuuston, -hallituksen ja johtavien virkamiesten yhteistä talousseminaaria mahdollisimman pikaisesti. Peruste: Tuusniemen kunnan huolestuttava taloustilanne.”

Hallintosäännön 110 §:n mukaan valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Aloite on sitä enempää käsittelemättä lähetettävä kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Tuusniemen kunnanvaltuuston talousarvioseminaari on vuosittain syyskuussa. Tänä syksynä seminaari on 6.9.2021 klo 8.00 – 15.45. Kunnan vuoden 2022 talousarviovalmistelun lisäksi aiheena on talouden tasapainottaminen. Tarvittaessa kunnan taloudesta ja talousarviosta järjestetään tämän lisäksi uusia seminaareja ja iltakouluja.

Valmistelija	Hallintojohtaja Sirpa Hartojoki, puh. 044 7209 036
Kj:n päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää, ettei valtuustoaloite anna aihetta enempään ja antaa päätöksensä valtuustolle tiedoksi.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.
Liitteet	
Liite[16]	Valtuustoaloite Hirvonen

Ilmoitusasiat, kh

KH 06.09.2021 § 203

Lautakuntien pöytäkirjat:

1. Tekninen lautakunta 25.8.2021

Kokousten pöytäkirjajäljennökset:

1. Vaalijalan kuntayhtymän hallitus 18.8.2021

Viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat:

-

Muut tietoon saatettavat asiat:

1. Sosiaali- ja terveysministeriö: "Covid-19 -rokotukset ja alaikäisten itsemääräämisoikeus"
2. Sosiaali- ja terveysministeriö: Kirje "Lapsiin ja nuoriin kohdistuvat rajoitustoimet"
3. Sosiaali- ja terveysministeriö: Kirje "Yleisötilaisuuksien rajoitussuositukset"
4. Tuusniemen kunta: Hakemus kunnan harkinnanvaraisen valtionosuuden korotus vuonna 2021
5. Pohjois-Savon liitto: Lausuntopyyntö Pohjois-savon maakuntasuunnitelma 2040 ja maakuntaohjelma 2022-2025 luonnoksesta sekä maakuntaohjelman SOVA-arvion luonnoksesta
6. Pohjois-Savon liitto: Lausuntopyyntö Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 2. vaiheen vireilletulo Joroisissa sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävilläolo
7. Pohjois-Savon liitto: Väestönmuutosten ennakkotiedot Pohjois-Savossa tammi-heinäkuu 2021
8. Kuopion kaupunki: Kutsu ja alustava ohjelma Kuopion seudun kunnanhallitusten seutuseminaari 7.10.2021 klo 16.30-19.00
9. Pohjois-Savon hyvinvointialueen väliaikaisen valmistelutoimielimen kokouksen 3/2021 pöytäkirja
10. Pohjois-Savon hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin: YT-menettely henkilötietojen luovuttamisesta

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus merkitsee edellä olevat asiat tiedoksi ja päättää, etteivät ne anna aihetta enempiin toimenpiteisiin ja ettei edellä mainituissa pöytäkirjoissa olevia päätöksiä oteta kunnanhallituksen käsiteltäväksi.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Muutoksenhakuohje/oikaisuvaatimus koskee pykäläiä: § 192, § 193, § 194, § 195, § 196, § 197, § 198, § 199, § 200, § 201, § 202, § 203

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.